

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **M.N. i T.L.**

oskarżonych z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 300 § 1 i 3 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 4 lipca 2025 r.

skargi wniesionej przez prokuratora

na wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 22 maja 2024 r., sygn. akt II AKa 149/19,

uchylający wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. akt III K 212/15 i przekazujący sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

P o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;
2. kosztami postępowania skargowego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

M.N. został oskarżony o to, że:

„1. w dniu 8 czerwca 2012 r. w K., pełniąc funkcję syndyka B. S.A. w upadłości, działając wspólnie i w porozumieniu z T.L. - pełniącym funkcję Prezesa Zarządu spółki z o.o. A. - w której 100% udziałów posiada spółka B. S.A. w upadłości likwidacyjnej, wiedząc o grożącej upadłości spółki A. spółka z o.o. z

uwagi na wyznaczone na dzień 11 czerwca 2012 r. posiedzenie Sądu w sprawie ogłoszenia tej upadłości, w zamiarze uszczuplenia zaspokojenia wielu wierzycieli zawarł, jako nabywca - w imieniu spółki komandytowej „M.” M.N.- „przedwstępną umowę ustanowienia odrębnej własności lokalu i sprzedaży oraz przedwstępną umowę sprzedaży” lokalu mieszkalnego o powierzchni 179,34 m² za cenę 841 874,85 zł wraz z przynależną mu częścią w postaci miejsca w garażu wielostanowiskowym za cenę 43 050 zł, podczas gdy z wyceny sporządzonej na dzień 5 sierpnia 2011 r. wynikało, że wartość samego lokalu mieszkalnego wynosiła 1 033 572 zł, lecz zamierzonego celu, w postaci umowy przenoszącej własność, nie osiągnął z uwagi na wdrożone przez syndyka masy upadłości A. spółka z o.o. czynności prawne,

- to jest o przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 300 § 1 i 3 kk;

II. w okresie od dnia 15 lipca 2013 r. do dnia 22 lipca 2013 r. w K., działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako syndyk masy upadłościowej spółki akcyjnej B. S.A. w upadłości, działając na szkodę interesu upadłej spółki, przekroczył swoje uprawnienia przywłaszczając powierzone mu mienie, w ten sposób, że:

- wiedząc o planowanym na dzień 23 lipca 2013 r. posiedzeniu w sprawie odwołania go z funkcji syndyka B. S.A., pobrał w dniu 15 lipca 2013 r. z masy upadłości rzeczowej spółki kwotę 100 000 zł oraz w dniu 17 lipca 2013 r. z masy upadłości rzeczowej spółki kwotę 680 000 zł, którą to ujął w raporcie kasowym jako wpłatę do kasy, poświadczając tym nieprawdę, albowiem w rzeczywistości pieniędzy tych tamże nie wpłacił, lecz wpłacił je - tytułem spłaty rzekomej pożyczki- do E. S.A. w upadłości likwidacyjnej,

- w dniu 22 lipca 2013 r. pobrał z masy upadłości kwotę 160 000 zł, którą ujął w raporcie kasowym jako zaliczkę na poczet wynagrodzenia bez tytułu prawnego w postaci postanowienia sądu o przyznaniu mu tej zaliczki

- to jest o przestępstwo z art. 231 § 2 kk i art. 271 § 1 kk i art. 284 § 2 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk;

III. w okresie od dnia 24 października 2012 r. do nie ustalonego dnia maja 2013 r., nie później jednak niż do dnia 24 maja 2013 r. w K., w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści

majątkowej, jako syndyk masy upadłościowej spółki „E.” S.A. w upadłości likwidacyjnej, działając na szkodę interesu upadłej spółki, przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że:

- przywłaszczył powierzone mu mienie pobierając w dniu 24 października 2012 r. z masy upadłościowej spółki kwotę 90 000 zł gotówką i przelewając z rachunku bankowego E. S.A. w upadłości likwidacyjnej na własny rachunek bankowy kwotę 900 000 zł, których to kwot nie przeznaczył na potrzeby postępowania upadłościowego,

- przywłaszczył powierzone mu mienie pobierając w dniu 4 grudnia 2012 r. z masy upadłościowej spółki kwotę 500 000 zł stanowiącą określoną w ostatecznym planie podziału należność wymagalną na rzecz Republiki Turcji, której nie przeznaczył na potrzeby postępowania upadłościowego, lecz na własny użytek,

- poświadczył nieprawdę w złożonym - w dniu 29 marca 2013 r. - sędziemu komisarzowi sprawozdaniu z czynności wraz ze sprawozdaniem rachunkowym za okres od dnia 1 grudnia 2012 r. do dnia 28 lutego 2013 r. zatajając fakt pobrania wspomnianej kwoty 500 000 zł oraz podając nieprawdziwe informacje co do rzeczywistego stanu środków finansowych w kasie i na rachunkach bankowych,

- poświadczył nieprawdę w sporządzonym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2012 r., sporządzonym w dniu 10 stycznia 2013 r. podając nieprawdziwe informacje co do rzeczywistego stanu środków finansowych w kasie i na rachunkach bankowych,

- w nie ustalonym dniu maja 2013 r., nie później jednak niż do dnia 24 maja 2013 r. sporządził fikcyjną datowaną na dzień 4 grudnia 2012 r. umowę pożyczki na kwotę 500 000 zł, w której zawarł klauzule o oprocentowaniu w wysokości 8 punktów procentowych w skali roku, co wynosi 8 %, działając jako reprezentant pożyczkodawcy - E. S.A. w upadłości oraz jako pożyczkobiorca, mając na celu ukrycie faktu nieprawnego pobrania w/w kwoty

- to jest o przestępstwo z art. 231 § 2 kk i art. 271 § 1 kk i art. 284 § 2 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk;

IV. w okresie od dnia 4 grudnia 2012 r. do nie ustalonego dnia 31 sierpnia 2013 r. w K., w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako syndyk masy upadłościowej spółki

„B.1.” S.A. w upadłości likwidacyjnej, działając na szkodę interesu upadłej spółki, przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że:

- przywłaszczył powierzone mu mienie pobierając w dniu 4 grudnia 2012 r. z masy upadłościowej spółki kwotę 750 000 zł, której nie przeznaczył na potrzeby postępowania upadłościowego, lecz na własny użytek,

- poświadczył nieprawdę w złożonym - w dniu 31 stycznia 2013 r. - sędziemu komisarzowi sprawozdaniu z czynności wraz ze sprawozdaniem rachunkowym za okres od dnia 1 października 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. zatajając fakt pobrania wspomnianej kwoty 750 000 zł oraz podając nieprawdziwe informacje co do rzeczywistego stanu środków finansowych w kasie i na lokatach bankowych,

- poświadczył nieprawdę w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2012 r. sporządzonym w dniu 15 marca 2013 r. podając nieprawdziwe informacje co do rzeczywistego stanu środków finansowych w kasie i na rachunkach bankowych,

- w nie ustalonym dniu maja 2013 r., nie później jednak niż do dnia 22 maja 2013 r. sporządził fikcyjną, datowaną na dzień 4 grudnia 2012 r. umowę pożyczki na kwotę 750 000 zł, w której zawarł klauzule o oprocentowaniu w wysokości 8 punktów procentowych w skali roku, co wynosi 8 %, działając jako reprezentant pożyczkodawcy - „B.1.” S.A. w upadłości oraz jako pożyczkobiorca, mając na celu ukrycie faktu nieprawego pobrania w/w kwoty;

- w dniu 31 sierpnia 2013 r. pobrał z masy upadłości kwotę 280 000 zł, którą ujął w raporcie kasowym jako zaliczkę na poczet wynagrodzenia bez tytułu prawnego w postaci postanowienia sądu o przyznaniu mu tej zaliczki

- to jest o przestępstwo z art. 231 § 2 kk i art. 271 § 1 kk i art. 284 § 2 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk,

V. w dniu 16 stycznia 2013 r. w K., jako likwidator Spółki Akcyjnej D. w likwidacji, w zawiadomieniu o aktualnym stanie postępowania likwidacyjnego oraz o przewidywanym terminie jego zakończenia, przedstawił nieprawdziwe dane nadzorującemu likwidację sędziemu Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia Wydział XI Gospodarczy w ten sposób, że zataił fakt pobrania z rachunku bankowego spółki D. w likwidacji kwoty 50 000 zł

- to jest o przestępstwo z art. 587 § 1 k.s.h.;

VI. w dniu 10 czerwca 2013 r. w K. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako syndyk masy upadłościowej spółki akcyjnej P. S.A. w K. w upadłości likwidacyjnej, działając na szkodę interesu upadłej spółki, przekroczył swoje uprawnienia, w ten sposób, że:

- przywłaszczył powierzone mu mienie pobierając z masy upadłościowej spółki kwotę 500 000 zł, której nie przeznaczył na potrzeby postępowania upadłościowego dotyczącego w/w przedsiębiorstwa,

- to jest o przestępstwo z art. 231 § 2 kk i art. 284 § 2 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk”.

T.L. został oskarżony o to, że:

„VII. w dniu 8 czerwca 2012 r. w K., pełniąc funkcję Prezesa Zarządu spółki z o.o. A., w której 100% udziałów posiada spółka B. S.A. w upadłości likwidacyjnej, działając wspólnie i w porozumieniu z M.N. - pełniącym funkcję syndyka B. S.A. w upadłości, wiedząc o grożącej upadłości spółki A. spółka z o.o. z uwagi na wyznaczone na dzień 11 czerwca 2012 r. posiedzenie Sądu w sprawie ogłoszenia tej upadłości, w zamiarze uszczuplenia zaspokojenia wielu wierzycieli zawarł, w imieniu spółki A. spółka z o.o. z M.N. działającym w imieniu spółki komandytowej „M.” M.N. - „przedwstępną umowę ustanowienia odrębnej własności lokalu i sprzedaży oraz przedwstępną umowę sprzedaży” lokalu mieszkalnego o powierzchni 179,34 m² za cenę 841 874,85 zł wraz z przynależną mu częścią w postaci miejsca w garażu wielostanowiskowym za cenę 43 050 zł, podczas gdy z wyceny sporządzonej na dzień 5 sierpnia 2011 r. wynikało, że wartość samego lokalu mieszkalnego wynosiła 1 033 572 zł, lecz zamierzonego celu, w postaci umowy przenoszącej własność, nie osiągnął z uwagi na wdrożone przez syndyka masy upadłości A. spółka z o.o. czynności prawne

- to jest o przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 300 § 1 i 3 kk”.

Sąd Okręgowy w Krakowie, wyrokiem z dnia 20 lutego 2019 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III K 212/15:

1. uznał M.N. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. I aktu oskarżenia, to jest przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 300 § 1 i 3 k.k. i za to na mocy art. 300 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 14 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. uznał M.N. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. II aktu oskarżenia, przy czym datę 22 lipca 2013 r. zastąpił datą 2 lipca 2013 r., to jest przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. i art. 271 § 1 k.k. i art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 231 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. i art. 32 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 2 k.k. wymierzył mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 300 zł;

3. uznał M.N. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. III aktu oskarżenia, przy czym datę 24 maja 2013 r. zastąpił datą 21 maja 2013 r., to jest przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. i art. 271 § 1 k.k. i art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 231 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. i art. 32 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 2 k.k. wymierzył mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 300 zł;

4. uznał M.N. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. IV aktu oskarżenia, przy czym datę 22 maja 2013 r. zastąpił datą 21 maja 2013 r., to jest przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. i art. 271 § 1 k.k. i art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 231 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. i art. 32 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 2 k.k. wymierzył mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 300 zł;

5. uznał M.N. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. V aktu oskarżenia, to jest przestępstwa z art. 587 § 1 k.s.h. i za to na mocy art. 587 § 1 k.s.h. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

6. uznał M.N. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. VI aktu oskarżenia, to jest przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. i art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na mocy art. 231 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. i art. 32 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 2 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 300 zł;

7. na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych w pkt. 1, 2, 3, 4, 5 i 6 wyroku, wymierzył oskarżonemu M.N. karę łączną 7 lat pozbawienia wolności;

8. na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce jednostkowych kar grzywny orzeczonych w pkt. 2, 3, 4 i 6 wyroku, wymierzył oskarżonemu M.N. karę łączną grzywny w wymiarze 500 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 300 zł;

9. na mocy art. 41 §1 k.k. orzekł wobec oskarżonego M.N. środek karny w postaci zakazu wykonywania zawodu syndyka przez okres 8 lat;

10. na mocy art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w pkt 7 wyroku kary łącznej pozbawienia wolności, zaliczył oskarżonemu M.N. okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania w sprawie od dnia 21 lutego 2014 r. do dnia 18 marca 2014 r., przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

11. oskarżonego T.L. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. VII aktu oskarżenia, to jest przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 300 § 1 i 3 k.k. i za to na mocy art. 300 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 14 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrok zawierał także rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli obrońcy oskarżonych.

Obrońca oskarżonego M.N. zaskarżył ten wyrok w całości i podniósł zarzuty wystąpienia w sprawie bezwzględnych przyczyn odwoławczych (art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.; art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz 439 § 1 pkt 10 k.p.k., a także szereg innych zarzutów innych opartych na podstawach z art. 438 pkt 2, 3 i 4 k.p.k.

W konkluzji autor apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, a z ostrożności procesowej – zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego kar o charakterze wolnościowym.

Obrońca oskarżonego T.L. zaskarżył ww. wyrok w całości, podniósł zarzuty: obrazy prawa materialnego (art. 300 § 1 i 3 k.k.); obrazy przepisów postępowania

(art. 2, 5, 7, 410, art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k.), zaś z ostrożności procesowej - rażącej niewspółmierności kary.

W konkluzji autor apelacji wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, względnie – zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Odpowiedź na powyższe apelacje złożył pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych, który wniósł o „uznanie trafności rozstrzygnięcia Sądu I instancji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy”.

Wyrokiem z dnia 22 maja 2024 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II AKa 149/19, Sąd Apelacyjny w Krakowie, po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie.

Skargę na wyrok sądu odwoławczego wniósł Prokurator Okręgowy w Krakowie, który na podstawie art. 539a § 1 i 2 k.p.k. zaskarżył go w całości na niekorzyść oskarżonych i na podstawie art. 539a § 3 k.p.k. zarzucił:

„naruszenie art. 437 § 2 zdanie 2 k.p.k. polegające na uchyleniu wyroku Sądu I instancji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania poprzez niezasadne uznanie braku bezstronności sędziego, który wydał zaskarżony wyrok, w sytuacji gdy nie zaistniały przesłanki określone w art. 439 § 1 k.p.k. i art. 454 k.p.k. i nie jest konieczne przeprowadzenie przewodu sądowego w całości oraz niewskazania na niekompletność i konieczność uzupełnienia zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego”.

Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Odpowiedź na skargę obrońca oskarżonego M.N. wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wywiedziona przez prokuratora skarga nie zawierała argumentacji mogącej skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi *ad quem*.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 539a § 1 k.p.k. nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci skargi na wyrok sądu odwoławczego można wnieść, gdy wydanie na etapie postępowania apelacyjnego orzeczenie o charakterze kasatoryjnym narusza treść art. 437 k.p.k. lub też gdy przy wydaniu tego orzeczenia wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k. Jednoznaczne brzmienie przepisu art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. nie pozostawia wątpliwości co do tego, że sąd odwoławczy może uchylić wyrok sądu I instancji jedynie w sytuacji gdy wykaże, iż dotychczasowe rozstrzygnięcie jest dotknięte jedną z wad określonych w art. 439 § 1 k.p.k. lub na przeszkodzie dokonania korekty orzeczenia pierwszoinstancyjnego stoi dyrektywa wynikająca z treści art. 454 k.p.k., co wymaga dokonania analizy istniejącego materiału i wykazania wad w rozumowaniu sądu *meriti* albo zachodzi konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo w całości. W każdej z tych sytuacji, sąd odwoławczy jest zobowiązany do wskazania, która z okoliczności wymienionych w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. stanowiła *in concreto* podstawę uchylenia wyroku sądu I instancji oraz przedstawić argumenty, które doprowadziły go do takiego wniosku (zob. wyrok SN z 6 lutego 2019 r., IV KS 3/19).

W realiach niniejszej sprawy Sąd Apelacyjny w Krakowie jako podstawę orzeczenia kasatoryjnego wskazał konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19 (OSNK 2019, z. 6, poz. 31), stwierdzono, że konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie *in fine* k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji.

Mając na uwadze powyższe względy, autor skargi nietrafnie starał się wykazać, że w realiach przedmiotowej sprawy, konieczność przeprowadzenia pierwszoinstancyjnego przewodu sądowego na nowo Sąd *ad quem* niezasadnie

wywiódł z podzielenia apelacyjnego zarzutu obrońcy oskarżonego M.N. eksponującego naruszenie art. 41 § 1 k.p.k. W orzecnictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że przesłanka konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości zachodzi m.in. w sytuacji, gdy w sprawie orzekał sędzia, który powinien podlegać wyłączeniu w trybie art. 41 § 1 k.p.k. (por. wyroki SN: z 29 czerwca 2023 r., IV KS 18/23; z 10 marca 2022 r., III KS 5/22; postanowienie SN z 25 stycznia 2021 r., IV KS 3/21; wyrok SN z 19 lipca 2017 r., V KS 7/17). Jest to przykład - innego niż dowodowe - uchybienia proceduralnego, które rzutuje na rzetelność całego prowadzonego postępowania. Orzekanie przez sędziego, który powinien podlegać wyłączeniu, bezspornie rzutuje na rzetelność całego postępowania, a więc wywiera wpływ na każdą czynność procesową dokonaną w jego toku. Oznacza to, że orzeczenie wydane w takich warunkach nie może się ostać, przede wszystkim z uwagi na konieczność zapewnienia stronom prowadzonego postępowania karnego dostępu do obiektywnego, niezależnego i bezstronnego sądu.

W kontekście zaś podniesionego przez prokuratora zarzutu i jego argumentacji stanowczo należy podkreślić, że Sąd Najwyższy, z uwagi na prawne uwarunkowania instytucji skargi z rozdziału 55a k.p.k., nie jest uprawniony do oceny prawidłowości kontroli odwoławczej przeprowadzonej w tej sprawie przez Sąd Apelacyjny w Krakowie. Zakres rozpoznania sprawy w postępowaniu skargowym jest bowiem bardzo ograniczony. Mianowicie postępowanie to ma na celu jedynie stwierdzenie, czy uchylając wyrok sądu pierwszej instancji i przekazując sprawę do ponownego rozpoznania, sąd odwoławczy kierował się podstawami wydania wyroku kasatoryjnego wskazanymi w art. 539a § 3 k.p.k. oraz, czy takie rozstrzygnięcie było w konkretnej sprawie konieczne. Sąd Najwyższy nie może natomiast badać, czy zaistniały merytoryczne podstawy do wydania określonego wyroku. Przepis art. 539a § 3 k.p.k. nie przyznaje mu bowiem kompetencji do dokonywania oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego (por. postanowienia SN: z 11 czerwca 2021 r., III KS 1/21; z 31 maja 2021 r., V KS 13/21). Dlatego też rozpoznając wniesioną przez prokuratora skargę Sąd Najwyższy nie mógł wejść w rolę sądu odwoławczego i dokonać ponownej, własnej oceny zasadności zarzutu podniesionego w apelacji obrońcy M.N., dotyczącego

prawa tego oskarżonego do bezstronnego sądu, weryfikując słuszność decyzji procesowej podjętej przez Sąd *ad quem*. Autor skargi w istocie domagał się bowiem od Sądu Najwyższego, aby zajął odmienne niż Sąd Apelacyjny w Krakowie stanowisko co do zasadności zarzutu odwoławczego. Tymczasem, jak już wspomniano, ze względu na specyficznie ujęty zakres kognicji Sądu Najwyższego rozpoznającego skargę określoną w art. 539a § 1 k.p.k., brak jest normatywnych podstaw do poddawania merytorycznej ocenie zasadności decyzji sądu odwoławczego, podjętej po rozważeniu zarzutu apelacyjnego, a do tego wprost sprowadzał się zarzut i argumentacja prokuratora. Zatem niezależnie od faktycznej oceny prawidłowości rozstrzygnięcia sądu II instancji odnośnie danego zarzutu apelacyjnego, jeśli sąd *ad quem* zastosował art. 437 § 2 k.p.k., adekwatnie do przyjętych ustaleń, Sąd Najwyższy nie ma podstaw do uchylenia zaskarżonego w trybie art. 539a § 1 k.p.k. wyroku.

W niniejszej sprawie Sąd *ad quem* wskazał w uzasadnieniu swego wyroku konkretną podstawę orzekania kasatoryjnego, mieszczącą się w ustawowym katalogu podstaw wymienionych w art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. i przyczyna ta została wystarczająco przez ten sąd umotywowana. Wobec powyższego skarga prokuratora nie mogła zostać uwzględniona.

Skoro zatem Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku nie dopuścił się uchybienia przepisowi art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. wniesioną skargę należało oddalić, zaś kosztami postępowania skargowego obciążyć Skarb Państwa.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[WB]

[a.ł]

